

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro} 28.

Z KRAKOWA DNIA 6 KWIECZNIA 1828 ROKU W NIEDZIELE.

Z Warszawy d. 29 Marca.

Dyrekcya Mennicy Królestwa Polskiego

Podaje do powszechney wiadomości, iż
Contrzeżone zostały w cyrkulacyi fałszywe
pieniądze:

1. Talar Pruski z popiersiem Fryderyka II. pod rokiem 1782 z literą A. w środku między temi liczbami, rozpoznać go można po kolorze żółtawym, przebiegającym w różnych miejscach wypukłych stępla, iako to: popiersia, orła i niektórych liter. Na powierzchni jego spozstrzegać można dziurkowatości, które dowodzą, iż był odlany, wartość jego wynosi tylko 2 złote, gdyż srebro w nim jest niskiej próby od 4ch lotów 1go grana.

2. Dwuzłotówka Xięztwa Warszawskiego, na którey roku rozpoznać nie można, dwuzłotówka Królestwa Polskiego pod rokiem 1821, i złotówka Polska z roku 1822, które są z cyny odlane, a zatem łatwo rozpoznanu ulegające po kolorze tego metalu, i brzęku niewłaściwym, tudzież po nieładkiem ich odlaniu, osobliwie jednak dwuzłotówek.

Wzywa się wszelkie Władze tak Skaz-

bowe, iako i Policyyne, do dawania bacności na kurs takowych pieniędzy, dla ochronienia od szkody tak Kass, iako i publiczności, tudzież dla ukarania winowayców.

Działo się w Warszawie dnia 27 Marca 1828 roku.

Dyrektor Biedkowski.   Kontroller Jlny Karol Hoffmann.

Kurs Listów Zastawnych.
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.
Za Sto złotych w Listach Zastawnych
białych, bez trzech Kuponów.

Przedajacy żądają   zł: 82 gr: —

Kunuiący ofiarują   — — — —

Istotnie nieprzedaño — — — —

W Warszawie dnia 27 Marca 1828 r.

F. H. Schäber S. G. K. W.

W ciągu roku 1827 dostarczono do Miasta Warszawy i Przedmieścia Pragi: Żyta korcy 154,290; Pszenicy k. 167,588; Grochu k. 13,176; Gryki k. 4288; Jeczmięta k. 154,840; Owsa k. 215,593; Siana fur 57,845; Słomy f. 35,842; Drzewa f. 140,608; Węgla f. 17,845; Maki pszenney korcy 21,311; Maki żytny k. 44,214, Maki gryczanney k.

2535, Kaszy jaglanej k. 6737, Kaszy gryczannej k. 15,204, Kaszy jęczmienney k. 20,585, Wołów sztuk 41,171, Gieląt s. 47,952, Wleprzów s. 41,530, Barandów s. 89,511, Drobiu s. 593,206, Masła fasek 102,102 Słoniny pości 2694, Piwa nazwanego zbytkowem, wyrabianego w Łomny, Bielawach i t. p. beczek 7023, Gorzałki kuf 7314, Jay kop 138,871, Sera sztuk 897,615.

Z Petersburga d. 29 Lutego D. K.
(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Listy z Tryestu pod dniem 10/22 Lutego donoszą o szczęśliwem tam przybyciu P. de Ribeaupierre z rodziną jego, po długiej i przykrey żegludze na morzu Adryatyckiem, gdzie w końcu Stycznia doznał gwałtowney burzy.

Wiadomości z Persyi.

Porucznik gwardyi, Xiążę Suworow, wysłany gońcem przez Jenerała Adjutanta Paszkiewicza, przybył dnia 27 b. m. do tu-teyszey stolicy, z kluczami twierdzy Ardebil, o której poddaniu się donieśliśmy. Otrzymał przez tegoż officera rapporta, potwierdzają zaspokojające wiadomości, obięte w ostatnim buletynie wojska w Persyi. Zajęcie samego miasta Ardebil przez oddział pod dowództwem Jerała Porucznika Hrabiego Suchtelen, uskuteczniło się prawie bez przeszkody; Xiążęta Mehmiet-Mirza i Dżangis-Mirza, synowie Abbasa-Mirzy, okazali wprawdzie z początku chęć bronienia tej twierdzy, gdzie się cofnęli, i mieli osadę złożoną przeszło z 2000 ludzi; lecz dwie lub trzy ruce Kongrewskie rzucone pomyślnie do twierdzy, skłoniły ją natychmiast do kapitulacyi, moza której została oddana wojsku naszemu z 27 działami, oraz znajdującemi się w niej potrzebami wojennemi

i żywnością. Osada Perska, otrzymawszy wolność wyścicia z bronią i taborami, rozproszyła się w nieładzie, w chwili ustąpienia z Ardebil, wyjąwszy ze sto artyllerzystów ćwiczonych na sposób Europejski, którzy stawili się przed dowódcą naszego wojska i otrzymali pisma, celem wrocenia do domu. Oprócz znacznych składów prochu, broni różnego kalibru i rzeczy służących do ekwipowania żołnierzy, które się w moc naszą dostały, znaleziono w tej twierdzy blisko 2000 czterech maki i sucharów, oraz znaczne zapasy drzewa. Gdy przyległe okolice wystawiały nowe źródła utrzymania wojska, przeto Jenerał Suchtelen dla regularniejszego ztąd korzystania, ustanowił zaraz w Ardebil tymczasową administracyją, złożoną z znakomitszych krajowców, pod przewodnictwem Pułkownika Sieniawina, mianowanego dowódcą w Ardebil.

Wypadki pomyślney odmiany, którą widok nowych kroków nieprzyjacielskich sprawił w skłonnościach Dworu Teherańskiego, dały się już postrzegać. Jenerał Paszkiewicz dowiedział się, iż część funduszów przeznaczonych na zapłacenie pieniężnego wynagrodzenia, należącego się Rossyi, przechodzi przez nasze forpoczty w Miana. Transport ten składał się z 3ch kururów czyli 1,500,000 tomanów (24 milionów naszej monety), które miały być złożone tymczasowie w ręce Pana Macdonald, Posła Króla Jmci Wielkiej Brytanii w Persyi, i oddane naczelnemu dowódcy wojska naszego w samej chwili podpisania traktatu pokoju. Summy na przepelnienie wynagrodzenia, były również w drodze, a nawet po większej części przybyły niedaleko Miana. W tych wszystkich okolicznościach, postępowanie prawe i szczere Pana Macdonald, zaświadczyło korzystnie ścisłą jedność, iaka

pannie między Rossyją i Wielką Brytanią; i Poseł ten, nie należąc do układów, nie przestawał objaśniać Persów względem prawdziwych ich interesów. Ciągłe zachęcał Szacha do niezwłocznego przyjęcia wszystkich warunków pokoju, podanych przez pełnomocników Jego Cesarskiej Mości.

Z Paryża d. 21 Marca.

Wczoraj w wieczór była u Hr. Roy narada Ministrów.

Par Francvi Xże Mortemart, kapitan w pieszej gwardyi Królewskiej, mianowany został nadzwyczajnym Posłem przy Dworze Rossyjskim. Pisma tutejsze dodają, że on towarzyszyć będzie N. Cesarzowi Jegomości Mikołajowi w podróży do wojska przeciw Turcvi działającemu.

Gazeta *le Messenger* wyraża: „Sprawy publiczne są bez wątpienia bardzo zawikłane; a przeyście wojska Rossyjskiego za Prut bardziej je zawikłuje. Mniemanie atoli pisarz Angielskich, że utrzymanie pokoju jest najsilniejszą potrzebą wielkich Mocarstw, zdaje nam się być rozumne, i sądziemy, że interes wszystkich przewodniczyć zapewne będzie ich polityce, to jest: że każdemu Gabinetowi przy pośrednictwie towarzyszyć będzie osobiste przekonanie o potrzebie utrzymania pokoju. Przez to utrzymany i ściślejszy spójony być musi związek pomiędzy krajami Europejskimi. Radziemy także zachować w elką ostrożność przy udzielaniu doniesień ze Wschodu. Spieszne ich wystawianie w Gazetach będzie dla oświecenia mężów stanu zapóźne i żadnego wrażenia na Gabinetach nie uczyni, a zatem tylko wpływać będzie na interessa handlowe. Nie czyniemy tej uwagi ze czczonej polemiki, ale z szczerego względu na dobro osób prywatnych.”

Gazeta Codzienna umieściła prywatny

list z Wiednia, podług którego wedle firmanu Sultana czynione są w Bosnii wielkie uzbrajania. Serwianie wzbraniać się jednak mają wystąpić w pole, ponieważ podług ich przywilejów obowiązani tylko są do obrony kraju swego. Wiadomo, iż Serwja zostawała za panowania Karola VI. pod rządem Austrii, lecz w skutku nieszczęśliwey wojny musiała być Porcie ustąpną.

Nie prawdzi się wieść, iakoby tu zjechać miał Xże Metternich.

Dnia 16go b. m. przybyło tu dwóch nadzwyczajnych gońców z Londynu. Tegoż dnia nasz Minister spraw zagranicznych wyprawił jednego do Wiednia, drugiego do Berlina. Posłowie Pruski i Szwedzki wysłali także gońców do swych Dworów.

Sądzą, iż Vicehrabia Chateaubriand powołany zostanie w tych dniach do Ministerium.

Z Marselii d. 15 Marca.

Słychać (wyraża Gazeta *le Messenger*) że liczba wojsk wysłać się mających do Morei, wraz z artyleryją i jazdą, nie będzie przechodzić 9000 ludzi. Naczelnie nad niem dowództwo otrzyma Marszałek Marmont, ponieważ wedle umowy wojska Angielskie zostawać będą pod jego rozkazami, tak tak eskadra musza zostawała pod rozkazami Adm. Codrington, dla tego wypadało przeznaczyć na wodza wyższego stopnia officera nad Jenerała porucznika. Twierdzą, iż Angliia przestała na tym wyborze. Czynności handlowe zupełnie ustały; handel z Włochami i Hiszpanią jest wcale nieznaczący. — Nadeszłe tu morzem listy z Barcelony donoszą, iż na Dworze Króla Ferdynanda panuje wielka niespokojność; przybiega wiele gońców i odbywają się często rady. Rozchodzi się w mieście cicha pogłoska o wybuchem w Ga-

licy rokосу. Podają sobie do ucha nazwisko Miny. Wszystkie umysły są wzruszone. Bandy Karlistów pokazują się w górach. Zda się, iż woyska nasze nie ustąpią w Kwieciu z Hiszpanii.

Z Madrytu d. 10 Marca.

Policya nasza dokłada wszelkiej staranności do zatrzymywania wszystkich z Portugalii przychodzących listów, szczególnie z obawy, aby nie były przez naszych wychodniów pisane. Z tem wszystkim dowiedzieliśmy się, że nieprzyjaciele konstytucyi używają wszystkich sposobów do iey obalenia. Nawet sam Infant Don Miguel, chociaż po dwa razy uroczyście zaprzysiągł konstytucyją, ulega wpływowi swey matki. Wychodnie Portugalscy, znajdujący się w naszym kraju, prawie wszyscy powrocili do kraju swego.

Stan skarbu naszego znajduje się w opłakanym stanie. Wielki Podskarbi, Don Reiniso, podał Ministrom wierny opis położenia naszego skarbu, poczem naradzali się kilkokrotnie Ministrowie, ale nic nie postanowili. Tymczasowo liczba urzędników i pensyie mają być pomniejszone, i każdy z Ministrow wyznaczył w tej mierze w swoim wydziale kommissyją.

Znajduje się tu mnóstwo złodziei, chociaż ich niedawno 30 pochwycono.

Don Marco Ricaforte, gubernator wysp Filipińskich, przysłał rządowi bardzo zaspokajający rapport o teraźniejszym stanie tych wysp. Pragnie powrócić do Europy, i zapewne stanie się zadosyć jego prośbie. Na jego miejsce przeznaczają Marszałka polnego Cerrillo.

Mowią tu ciągle o wybraniu 50,000 rekrutów i wymieniają Jenerałów Pezuela, Monet i Rodil, którzy dowodzić mają wy-

prawą przeznaczoną na odzyskanie osad w południowej Ameryce.

Z Lizbony d. 12 Marca.

Wczoray odpłynął ztąd liniowy okręt Wellesley z 11 pułkiem Angielskim do Korfu. Pułk 23 wsiadł na liniowy okręt Ocean, a 10 na okręt Revenge. Przewozowe okręty z 10 pułkiem huzarów opuściły już nasz port. Do 24 b. m. wszystkie Angielskie woyska opuszczą Portugalią.

Gazeta rządowa zawiera mianowanie Para Margr. de Berba, Biskupa w Vizeu, i P. Freire Radzcami stanu. Innym wyrokiem Rejenta korwety Urania i Cybela krążyć mają dla zastony handlu pod brzegami Portugalskimi. Trzy inne wyroki stanowią, iż przyjęte jest złożenie Ministerstwa wojennego przez Hr. Villa-Real, mianowanie na jego miejsce Hr. Pardo, a i Ministerem spraw zagranicznych, który urząd tymczasowo posiadał.

Wstęp do urzędowych aktów ma być na przyszłość następujący: "Don Miguel, Infant Rejent Krolestw Portugalii i Algarbii, tudzież ich przyległości w imieniu Krola.,

W tych dniach zebrały się znaczne kupy pospólstwa przed pałacem Ajuda i przymuszały każdego bez różnicy do krzyczenia: niech żyje nieograniczony Król Don Miguel! Nawet Kardynał Patriarcha był zelżywemi słowami znieważony, a Jenerał Gubernator Caula z powozu wywleczoney. Xiążę Schwarzenberg, który przywiózł tu domiesienie tu wyieździe Infanta z Wiednia, uchodząc przed rozżartem pospólstwem, ratował się na okręt Angielski i odpłynął do Angli. Bawiący tu Anglicy lękając się o swoje osoby i majątki, pokładają swoją nadzieję w Pośle Angielskim P. Lamb. Ten okazał się nader odważnym, rozkazawszy z pod swoich

skien pospólstwo rozpedzić, które obróciło się przeciw domom niektórych Parów i tam zdrożności popełniło. P. Lamb nie kazał także wynieść na ląd 50,000 funtów szterlingów, które Dom Rotschilda na okęcie tu przysłał, względem czego Rejent miał okazać nieukontentowanie. — Uieżdza ztąd wielu znakomych Portugalczyków; wszyscy lekną się stronnictwa Apostolskiego i wpływu Królowey wdowy. Sam nawet Rejent udać się miał pod pozorem polowania do Villa-Vieiosa i tam widzieć się z Margr. de Chaves. Wybór nowych Ministrów nie jest także zaspokoiący. — O przysiędze mówią, iż Rejent nie wykonał iey iakoby się należało. — Wojskom Portugalskim zabroniono grywać hymnu konstytucyjnego.

Mówią o powszechnem przebaczeniu dla Margr. de Chaves i iego stronników, tudzież o oddaleniu z urzędów przyaciół konstytucyi. Wojsko nie mieszało się wcale do ostatnich zaburzeń i Gazety milczą o zasłych zdrożnościach.

Hr. Villa-Real miał w urzędowej nocy wystawić smutny stan kraju i prosić Posła Angielskiego P. Lamb o przedłużenie choć na kilka dni oddalenia się wojska Angielskiego, lecz ten nie zezwolił. — Niedawno odbywały wojska te w pobliskości pałacu obroty; spodziewano się, iż wydzie na nie Infant Rejent, lecz nieuczynił tego.

Z Londynu d. 18 Marca.

Gazeta Kuryier wyraża, iż co chwila oszeukiwana jest wiadomość o wkroczeniu wojsk Rossyjskich do Xięztw Wołoszczyzny i Multan, z kąd rozciągną się tymczasowo po nadpółnocnym brzegiem Dunaju. Wieści, ażeby Reis-Effendy oświadczył Posłowi Niderlandzkiemu swoje ubolewanie względem wyjazdu Posła Angielskiego, gdyż przez nie-

go bylaby Porta mogła się poiednać z Rossyją, nie daie ta Gazeta wiary, i chociażby istotną była, nie sądzi ją być szczerą, bo szło tylko Porcie o uzyskanie czasu. Inaczej mogli toż samo uczynić Posłowi Austriacki, Pruski i Niderlandzki. Zdaie się to iednak okazywać skłonność Porty do powolności; lecz Rossyia nie może teraz być bez znaczney ofiary zaspokoioną. Tymczasem dwa inne Mocarstwa nie odstąpią od zapewnienia Grecyi niepodległości. Francyia postanowiła posłać tam wojska (w liczbie 12,000 i artyleryją) i powiększyć swoją eskadrę. Toż samo z naszej nastąpi strony; wieść iednak, ażeby wszystkie nasze wojska w Portugalii będące do Morei były przeznaczone, nie zasługuie na wiarę. Uspokojenie Grecyi nie potrzebuie tak wielkiej wojskowej siły, ponieważ Turcyia będzie aż nađto na północy zatrudnioną; oprócz tego eskadra Rossyjska na morzu Środziemnem działać będzie przeciw Anatolii. Zaprzeczyć niemożna Dworowi Austriackiemu, iż iakakolwiek bądź iest iego polityka względem Grecyi, usilnie stara się utrzymać pokóy, i tak ta okoliczność, iako też serdeczna przyjaźń między Francyją i Angliją powinny wzbudzić powszechną radość. Wiemy, iż Rząd Francuzki ściśle iest z naszym połączony; zaprzeczyć iednak nie możemy, iż liberalne stronnictwo usiłuię Ministerium nakłonić do ostateczności, poruźnić nas i ściślej połączyć z Rossyją. Te- raźniejsze nasze stosunki są szczegódniejszego rodzaju: niemamy żadney nieprzyjaźni względem Turcyi; chcemy tylko wstrzymać krwi rozlew i nie zawieść Greków w ich nadziei. Lecz Rossyia prowadząc na swą stronę wojnę, niemoże już być pośredniczką. Przypuściwszy nawet, żeby Dywan okazał się ieszcze teraz uległym, tedy nie sędziemy się, aby to wstrzymało wojnę. Rossyia nie

sprowa iuż do pachwy dobytego miecza. Obowiązki, które przez traktat z dnia 6 Lipca przyjęła, stały się iuż nie obowiązującemi, skoro sama przez siebie działać musi; wszelako nie prowadząc wojny w celu powiększenia się lub uzyskania szczególnego wpływu i korzyści handlowych, ale jedynie dla uzyskania niepodległości Grecyi, jest zawsze należącą do tego traktatu.

Z Stambulu d. 3 Marca.

Dostrzegacz Austriacki umieścił następującą wiadomość, która przez nadzwyczajną sposobność do Wiednia doszła.

D. 29 Lutego udała się ztąd do Morei Kommissyia, składająca się z Protosynkellos (pierwszego Wikaryusza Patriarchatu Greckiego), dwóch Biskupów Chalcedonu i Derkis, i jednego cywilnego urzędnika Porty, z poleceniem wezwania powstańców do poddania się, ofiarowania im pokoju, zupełnego przebaczenia, wielu niemiło znaczących korzyści, tudzież Schmiesięcznego zawieszenia broni na lądzie i na wodzie. Co się tycze ostatniego punktu posłane iuż zostały rozkazy przez Tatarów do Baszów Ibrahima i Reszida.

Krok ten uczynił przyjemne wrażenie na umysłach stolicy. Poczytują go za małący związek z zaszemi w ostatnich czasach środkami, a mianowicie zamiarą zatwierdzeń zawartej na mocy traktatu Akiermańskiego między Portą i Dworami Duńskim, Hiszpańskim i Neapolitańskim umowy względem wolnej żeglugi po Czarnem morzu, z kądwnoszą, iż Porta niemiła nigdy zamiaru wyłamać się z zawartych w Akiermanie warunków. N dto wydanie paszportów wielu na Czarne morze przeznaczonym okrętom, lubo dotychczasowe spóźnienie wiele im szkody przyniosło, uważają iż nie byłomyślą Porty wstrzymania na zawsze po Bos-

forze żeglugi, i ze wszystkich tych okoliczności wzniosła się nadzieia utrzymania pokoju.

Od granic Tureckich d. 13 Marca.

Podług doniesień z Zante i Modon pod dnieniem 28 Lutego Ibrahim Basza, po nadejściu Egipskiego statku z Alexandryi, który zapewne przywiózł mu nowe rozkazy od Oycy jego, wyruszył dnia piętnastego Lutego z 12,000 ludzi regularney i 3000 nierregularney piechoty, 1000 jazdy, 100 artylerzystów, 2 polowemi działami, 20 minierami i znaczną liczbą koni i mułów obciążonych z Modon do Trypolizy. Względem celu tego poruszenia, podługley u czynności, były mniemania podzielone. Jedni sądzili, że Ibrahim chce Trypolizę w żywność spatrzeć i tamieczną osadę zburzyć; drudzy, że zamysła tameczne warownie zburzyć i z wojskami swojemi do Modon wrócić; trzeci nakoniec, że chce przez Trypolizę przeciw Argos i Koryntowi postąpić i przywrócić związek z wojskiem Sultana w Rumeli. (W Korfu pod dnieniem 8 Marca rozeszła się przywieziona przez podróznego wiadomość, który dnia 5go tegoż miesiąca Modon opuścił, że Ibrahim Basza po zburzeniu warowni i murów Trypolizy oczekiwany tam był co chwila napowrót.)

Gazeta Florencka donosi, iż Pułkownik Fabvier pod dnieniem 24 Stycznia przysłał Rządowi Greckiemu urzędowy rapport, że z 1000 Turków, którzy dnia poprzedzającego z zamku Scio zrobili wycieczkę 200 tylko powróciło, że utracili wszystkie swoje chorągwie, a pomiędzy jeńcami znajduią się nazywankomitsi officerowie osady Tureckiej. Grecy utracili 40 ludzi w zabitych, ale pomiędzy rannymi znajduie się sam Pułkownik Fabvier, lubo lekko. — Z Syra piszą pod dnieniem 7 Lutego: iż lubo zamek Scio trzymają się ie-

sztze; ale Grecy tak zrećnie kierują oblężeniem, iż niebawmie będzie musiał się podać.

Powyższa Gazeta Florencka zawiera także doniesienie z Korfu pod d. 16 Lutego (potrzebujące jeszcze po wierzeniu), że Basza Egipski postanowił uwolnić wszystkich niedawno z Nawarino do Alexandryi przywiezionych obojey płci Greckich niewolników, aby przez to ułatwić Ibrahimowi Baszy i jego wojskom z Morei ustęp.

Kapitan okrętu, który w 21 dniach, d. 12 Marca z Alexandryi do Tryestu zawinął, powiada, iż 20 dniami przed jego odpłynieniem eskadra Egipska, złożona z fregat, korwet i brygow, z kilkunastu przewozowemi okrętami z potrzebami wszelkiego rodzaju, wysła pod żagle rzekomo do Kandyi, ale pewniey do Nawarino.

W Belgradzie znajduie się teraz 1000 regularnego wojska, a w Szabaczu, Nissie i pomniejszych twierdzach do 10,000 ludzi różney broni w najlepszym stanie, i w przypadku wojny mogłyby być przeszło 30tyściami Serwianów wzmocnionemi, gdyby Porta ufała temu narodowi, ale od powstania Greków bardziej mu nieufa.

Jeden z Dzienników Paryzkich umieścił następującą odezwę, którą Hrabia Capodistrias, Rządca Grecyi, wydał dnia 2go Lutego w Egine: — "Kiedy BOG jest z nami, nikt nie jest przeciw nam. Jestem narzeczone w pośród was, i za to dziękue Najwyższemu. Wielka radość, z jaką mię przyjęliście, ufność, którą mię zaszczycaie, rozrzewniają bardzo serce moje. Nie nadesza jeszcze chwila, w którejbym mógł dowieść wam całej moiey przychylności i wdzięczności; spodziewam się iednak przekonać was o tem, skoro Reprezentanci wasi zebrani prawnie na zgromadzenie narodowe, poznają przełożenia, które im mam uczynić.

Wtedy obaźycie, iż iedyny cel po droży moiey i usiłowań moich od upłynionego miesiąca Maia, nie był inny, iak druga naszą oyczyznę wyrwać ze złubnego odosobnionego stanu, w iakim się dziś jeszcze znajduie; dać iey niezwłocznie używać dobrodziejstw, które iey pierwszy paragraf dodatkowego artykułu traktatu Londyńskiego z dnia 6go Lipca r. z. obiecuie, i ze strony wszystkich Mocarstw, które ów traktat podpisały, wyednać iey zasilek pieniężny. Honory okazane dnia 24 z. m. tyczyły się bandery waszey i ustanowienia nowego rządu waszego. Powinny one nam dowieść, iż zamierzony cel nie jest jeszcze lecz będzie osiągniony, skoro wewnętrzny nasz rząd, dzielny prawami, uwolni was od okropney anarchij, i powoła doprowadzi do waszego narodowego i politycznego odrodzenia. Bydziecie mogli w tenczas dać Monarchom sprzymierzonym rękóymią koniecznie potrzebną, którą im winniście, aby dłużey nie zostawali w wątpliwości względem toku, iakim postępować chcecie, dla pozyskania dobroczynnego celu, który skłonił Ich do traktatu dnia 6 Lipca i zrządził pamiętny dzień 20 Października. Nim iednak ta chwila nadeydzie, nie macie prawa ani do pomocy, którey dla was wzywałem, ani do spodziewania się czegokolwiek, coby mogło służyć do przywrócenia dobrego porządku w kraju, lub do utrzymania waszey sławy za granicą. Bardzo mię to zasmuca, iż zgromadzenie narodowe w Trözen nie nadało Senatowi dostateczney siły do ziednania zwycięztwa niepodległości waszey. Niepodobna zwołać zgromadzenia narodowego przed miesiącem Kwietniem, do tego zaś czasu dalsze trwanie obecnego krytycznego stanu mogłoby łatwo zniszczyć wszystkie nadzieie nasze, i pozbawić was owoców niezmiernych ofiar, któreście świętey waszey walce poświęcili, którą z tak

wielkiem mężstwem i wytrwałością prowadziliście. Przekonany, iż gorliwie pragniecie zbierać owoce tych ofiar, i godnie odpowiedzieć oczekiwaniom Mocarstw sprzymierzonych, oraz zaszczytnemu interessowi, który świat Chrześcijański wam poświęca, użyłem iedyne go środka, będącego w mojej mocy, zwołując zgromadzenie narodowe na miesiąc Kwiecień, i aż do tego czasu przyznając rząd tymczasowy, oparty na czynnościach w Epidaurus, Astra i Trözen. Obrabłem ten gatunek rządu, zasięgnąwszy rady Senatu i tych z pomiędzy was, których znałem doświadczenie. Doznam pomocy waszej i tych wszystkich, których głos prowincy wyniosł na zaszczytny urząd Reprezentanta narodu. Przez połączenie się ze mną, dzielić będą moją pracę i moją odpowiedzialność. Zgromadzenie narodowe będzie Sędzią w tej mierze. Całe moje życie, publiczny zawód, który przeszło 30 lat odbywałem, względy jakich w wielu krajach Europejskich doznałem, przepowiadają wam, iż iedyndym moim zamiarem jest, oddać was pod opiekę praw, i ochronić od zgubnych skutków samowolnego rządu. „

Rząd tymczasowy, ustanowiony przez Hrabiego Capodistrias, aż do miesiąca Kwietnia, kiedy zgromadzenie narodowe ma się odprawić, składa się z 27 członków.

„W chwili (wyraża iedno pismo Paryżkie), w której wszystkich oczy na Turcyję są zwrócone, bliższe wiadomości o znajdujących się w Seraju Skarbach nie mogą być obojętne. Alkoran nakazuje Muzułmanom zachowanie oszczędności. W dopełnieniu tego przepisu każdy Sułtan od zdobycia Stambułu przez Turków w r. 1453, zachowuje w iednym pokoju seraju zebrane przez siebie bogactwa. Tak zbierane kwoty przez każdego Sułtana, mogą wynosić 12,000,000 franków; przynajmniej jest to, jeżeli tak

można powiedzieć, zwyczajny spadek. Prócz tego poczytują sobie za obowiązek dołączać do tego podarunki, które mu tak w drogich kamieniach jak i w innych kosztownych przedmiotach dają. Na podobny cel używane bywają tak częste konfiskaty na Baszach lub prywatnych osobach uskuteczniane. Nie sprawiedliwość takowego postępowania nieknie wtenczas w oczach Sułtana, kiedy iaką kwotę z konfiskaty nakazuje wnieść do tej kasy oszczędności: zabobon Muzułmanów posuwa się nawet do tego stopnia, iż rozumieją: że im więcej skarbów Sułtan zbiera, tem iego państwo jest szczęśliwsem: i tę kasę oszczędności nazywają świętym skarbem. Lecz cóż się robi w końcu z tego skarbu? Oto corocznie Kislar Aga (przełożony czarnych rzezańców) spisuje zgromadzone w poprzednim roku bogactwa, poczem Sułtan w towarzystwie pierwszych urzędników państwa z wielką uroczystością udaje się do skarbcu, i skrzynię, w której oszczędzone przez niego zbiory znajdują się, swoją pieczęcią zaopatruje. Po śmierci Sułtana tyle jest skrzyń w skarbcu, ile lat panował. Pótem zamykają ten pokój i pieczęcią pierwsi urzędnicy, nadetzwiami dają napis wyrażający, iakiego Sułtana bogactwa tam się znajdują. Następca zakłada swój święty skarb w innej sali, która po jego śmierci znowu będzie zamkniętą; i tak dzieje się iednostaynie. Skoro od Mahometa II., panowało 41 Sułtanów, więc także w seraju jest 41 pokoiów, które ich skarby obéymują. Aby ieden z nich otworzyć; musiałoby iuż istnienie całego państwa Turckiego być niezmiernie zagrożone; co też dla tego jeszcze dotąd nie nastąpiło, i do świętego skarbu nikt jeszcze ręki nie ściągnął. Taka jest administracja finansów państwa Turckiego. „

DODATEK

DO N^{ro} 28.

GAZETY KRAKOWSKIEJ

Z KRAKOWA DNIA 6 KWIETNIA 1828 ROKU w NIEDZIELE.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumira.

Data i godzin	Barometr zreduk. na 0°	Temperatura w cieniu	Wysokość w stopach	Wiatr	Stan Atmosf.	UWAGI.
Kwiec. 7	27 6, 911	+ 1. 9	82	Wschodni mocny	Pogoda z chmur:	
12	" 6, 874	+ 6. 7	72	Poln: Ws. mocny	" "	
1. 3	" 6, 552	+ 7. 8	78	Wschodni średni	Pochmurno	
9	" 6, 797	+ 2. 4	83	Polud: Ws. słaby	Chmury	
2. 7	27 5, 170	+ 1. 4	87	Polud: Za. słaby	Pochmurno	
12	" 4, 622	+ 7. 8	70	" średni	Chmury	
3	" 3, 993	+ 6. 0	78	" "	Pochmurno	
9	" 3, 078	+ 3. 8	85	Zachodni średni	Pogoda z chmur:	Deszcz z gradem.
3. 7	27 1, 894	+ 2. 0	37	Zachodni słaby	Chmury	
12	" 0, 999	+ 1. 4	82	" wicher	Pochmurno	
8	" 1, 032	+ 2. 1	73	" słaby	" "	Snieg.
9	" 1, 575	- 0. 6	80	Polud: Za. słaby	Pogoda z chmur:	
4. 7	27 1, 450	- 2. 9	85	Północny mocny	Pochmurno	
12	" 1, 896	+ 0. 7	67	" średni	Chmury	
8	" 1, 6 3	+ 2. 0	63	Polud. Za. średni	" "	
2	" 1, 807	- 1. 2	76	Północny słaby	Pochmurno	

J. Steczkowski, Z. A. O.

— Z Krakowa. —

SENAT RZĄDZĄCY

Spowodowany przedstawieniem Przełożonego Zgromadzenia i Szpitala Braci Miłosierdzia w Krakowie, donoszącym o nie-

dostatku, w jakim także Szpital dla braku szarpi, opasek i t. p. znajduje się, wzywa Senat Szanowną Publiczność, aby w przybliżeniu się do niesienia ulgi cierpiącym Szpital rzeczony szarpią i bielizną starą w prze-

Przy zaczynającej się prenumeracie na Gazetę Krakowską od 1go Kwietnia 1828 r. *prosi się Redakcyja o wczesne się zgłaszanie.*

Planu iey na ręce Przełożonego tegoż Szpitala zasilać raczyła.

W Krakowie dnia 27 Marca 1828.

WODZIKI.

Mieroszowski Sek; Jen; Senatu.

REKTOR

Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Stosownie do Reskryptu JW. Kuratora Generalnego Instytutów Naukowych w dniu 14 Marca r. b. do liczby 216 wydanego, podaje do wiadomości i ogłasza Konkurs na Katedrę Professora języka i literatury Łacińskiej w Uniwersytecie tutejszym wakującą, z obowiązkiem dawania 8 godzin w tygodniu. Konkurencyj o tę Katedrę winni są złożyć w Kancellaryi Uniwersytetu opis swego życia, tudzież uzyskany stopień Doktora Filozofii, udowadniając swoje nauki i dobre obyczaje, dołączają oraz programma, według którego każdy z nich życzy sobie dawać lekcye literatury Łacińskiej. Po złożeniu takowych dowodów współubiegający się uwiadomieni zostaną o dalszem postępowaniu Konkursu. Roczna pensya do tej Katedry przywiązana jest 6000 Złp. Termin do ubiegania się o wspomnianą Katedrę jest dzień 10 Czerwca 1828 roku,

Girtler.

Sek; Uniw; Jag; Jankowki,

Towarzystwo Dobroczynności

Każdego Roku przy zaczęciu Wielkiego Postu, Loterya z rozmaitych Fantów zbieranych przez dostoyne Damy pod Naczelnictwem Prezesowey w Towarzystwie Dobroczynności JW. Woiewodziny Hrabiny Małachowskiej formowana, zwykła zasilać źródła Dochodów Towarzystwa Dobroczynności, które porównyując z wydatkami na zupełne opatrzenie potrzeb życia Ubogich 340 w Do-

mu ogólnego schronienia mieszczących się, bez dzielney Dobroczynnych pomocy i starania, niebyłyby wystarczającemi. Ale dzień Opatrzności wpływ z tego rodzaju obfitszy niż lat zeszlých, bo przyniósł summę Złp. 7699 gr: 14, oznacza niepospolitą choyność, a w iey powiększeniu się upowszechnienie tej pierwszej Towarzyskiej cnoty, która ratuje upadłych—Przyimiy więc Szanowna Publiczności, a szczególniey Ty płci piękna nayszczelne dzięki, które Wam Towarzystwo Dobroczynności składa w duchu wspomozonych Ubogich, błogosławiających i wnoszących za Wasze powodzenie gorące do Niebios Modły.

Józio Krogólski 10 lat mający chłopczyzna w przejeździe swoim przez Kraków edegrał na dniu 15 Marca Koncert Humla Rondo a dur Herco i Popouri Kurpińskiego. Zaś dnia 20 Marca Proc: a dur Herco i Rondo b. dur Humla na Tema Rossyyskie. Zadowolenie było tak wysokie, że na żądanie usilne wyprawił 3ci Koncert na dniu 29 Marca. Powiedzieć możemy, iż iak wszystkich oczekiwanie było wielkie tak też w niczem bynajmniej zawiedzionem niezostało. Zręczność wyrazistosc i rzadki smak zdumiewały wszystkich. Słuchacze po większej części znawcy i przyjaciele muzyki okrywali każde Solo z naywiększym zapalem oklaskami. Wszystkich przytomnych zaigł zadziwił i rozczulił.

TEATR NARODOWY.

W Poniedziałek, to jest dnia 7 Kwietnia r. b. daną będzie wielka romantyczna Opera w 4ch aktach po Niemiecku przez P. Kind napisana, a na Polski język przetłomaczona i podłożona pod muzykę przez W. Bogusławskiego, z muzyką sławnego Karola Maryi Weber: *Wolny Strzelec* (Freyschütz) czyli *Kule Zaczarowane*.

We Srodę zaś, to jest d. 9go Kwietnia na benefis Joanny Kochanowskiej daną będzie po raz pierwszy wielka nowa Trajedia nigdy tu niewidziana z Francuzkiego P. Delrieu przetłomaczona w 5ciu aktach: *Artaxerxes*, czyli *zemsta i honor*.

UW I A D O M I E N I E.

U XX. Misyonarzy w Krakowie do-
st.ć można Xiążki w trzech Tomach in 8vo
niegdawno sprowadzoney, pod Tytułem: Nau-

ka Chrześcijańska podzielona na czytania
duchowne, dla Domów wychowania publi-
cznego i rodzin Chrześcijańskich, napisanej
przez X. L'Homond i na polski język prze-
łożonej — Cena Exemplařa zł: 7.

E D Y K T,

Nro 10,770.

Z strony Ces: Królewskiego Sądu Szlacheckiego Tarnowskiego, mocą niniejszego
obwieszczenia wiadomo się czyni Dziedzicom poniegdy Xięzdu Melchiorze Zamoyskim z
Iwion i zamieszkania niewiadomym, iż po tymże Xięzdu Melchiorze Zamoyskim w Siecie-
chowicach, Królestwie Polskiem, Województwie Krakowskiem, Obwodzie Kieleckim w dniu
17 Grudnia 1825 r. zmarłym, agitnie się bez Testamentu w tutejszym Królewskim Sądzie
Szlacheckim pertraktacya Sukcussy na nich spadającej w Dobrach Glichowie w Królestwie
Galicyi, Cyrkule Bocheńskim położonych, znajdujący się; winni przeto są w przeciągu
roku iednego i tygodni sześć od daty niniejszego obwieszczenia rachując do obięcia tego
spadku zgłosić, i prawa do tegoż im służące prawnie i tem pewniey udowodnić, inaczey
w razie nie podania do tutejszego Sądu żadney Deklaracyi względem przyięcia tego spadku,
Sukcussya ta z zgłaszającemi się do teyże Dziedzicami pertraktowaną, onymże przyznang
i wydang zostanie.

(podpisano) *Ga. Michałowski.*

J. Choraczek.

Laskowski.

Z Obrad Ces: Król: Sądu Szlacheckiego w Tarnowie dnia 4 Grudnia 1827 roku.
(podpisano) *Hajszczyński.*

D O N I E S I E N I A,

Pisarz przy Trybunale I. Instancyi M. W. Krakowa i jego Okręgu, podaje do publi-
czney wiadomości, iż na żądanie Sukcessorów ś. p. Wacława Rohlika, jako to: P. Teresy
z Rohlików Potkańskiej w assistencyi męża P. Jacka Potkańskiego O. M. K. działającej, od
którey Adwokat Wincenty Szpor O. P. D. w Sądach stawa, tudzież P. Anny z Rohlików Mo-
szczeńskiej w assistencyi męża P. Stanisława Moszczeńskiego O. M. K. działającej, Panny
Teresy Rohlikowney, Panny Zofii Rohlikowney, Panny Józefy Rohlikowney małoletniej
usamowolnionej w assystencyi Kuratora P. Tomasza Kapalskiego O. M. K. czyniącey, od któ-
rych Adwokat Michał Strożeczki w Sądach stawa, nakoniec tegoż P. Michała Strożecznego
O. M. K. jako Eksekutora testamentu ś. p. Wacława Rohlika, wszystkich w Krakowie zamie-
szanych, sprzedane zostaną przez publiczną licytacyą na Audyencyi Trybunału I. Instancyi
M. W. Krakowa pod L. 106 w Krakowie odbydź się mającą, następujące nieruchomości:

- 1) Kamienica w Krakowie przy ulicy Gołębiey pod L. 255 w Gminie II. stojąca.
- 2) Realność Retoryka zwana, w przedmieściu Piasek przy ulicy Wolskiej w Gminie IX.
przy Krakowie exystująca, w której czynsz ziemny roczny pobiera się.

Cena pierwszego wywołania ustanowiona przez biegłych, a przez Uchwałę Rady Far-
milyney w Sądzie Pokoju M. W. Kr. Q. I. dnia 4 Maja 1827 r. nastąpioną i przez Trybu-
nał I. Instancyi M. W. K. do Nru 1726 z roku 1827 zatwierdzoną, do dwóch trzecich części
zniżona jest:

Co do Kamienicy Nro 255 zł. Pol: 9871 gr. —

Co do Realności Retoryka — 5966 —

Pierwsza publikaeyia warunków sprzedaży według Art: 959 K. P. S. odbyła się 31 Pa-
ździernika 1826 na Audyencyi Trybunału.

Druga nastąpiła 19 i 22 Grudnia 1826, iako na terminach licytacyi przygotowawczey.

Trzecia w dniach 6 i 13 Lutego 1827 iako na terminach licytacyi stanowczey, lecz dla
braku pretendentów gdy te nieruchomości nie zostały zalicytowane, przeto po zniżeniu
ceny przypadła licytacyta stanowcza 3 Lipca 1827 co do Kamienicy pod L. 255 w Gmi-
nie II., zaś dnia 6 Lipca 1827 co do realności Retoryka w Gminie IX. M. W. K. lecz

dlą braku pretendentów do skutku nie doszła; odbędzie się więc licytacja stanowcza tak Kamienicy pod L. 255, iako i realności Retoryka w terminie d. 10 Maja 1828 r. na Audyencyi przedpołudniowej Trybunału; opatrzeni zatem w Vadium pretendenci na licytacyją takową wzywają się.

Zbiory Obiaśnień i warunki licytacji każdego czasu do przejrzenia w kancelaryi mey Pisarza Trybunału I. Instancyi M. W. K. znajduią się.

W Krakowie dnia 28 Marca 1828 r. Kuliczkowski, Pisarz Tryb.

Pisarz Trybunału I. Instancyi Wolnego Miasta Krakowa i jego Okręgu, podaje do publiczney wiadomości, iż Kamienica w Mieście żydowskiem na Kazimierzu przy Krakowie pod L. 77 przy ulicy Szerokiej stojąca Sukcesorów zmarłego Starozakonnego Abrahama Peretza Goldmana Kupca, iako to: Izaaka Goldmana pod L. 76, Izraela Goldmana pod L. 103/4, Doby Sprowey pod L. 78, Sartel Gleicman pod 78, Moyżesza Jakoba Goldmana w Tarnowie i Małk Goldmanowej w Sończu w Galicyi mieszkających dziedziczna, na satysfakcyją Summy 485 Talarów Pruskich z prowizyją, z mocy ngód urzędowych, przed Notaryuszem P. Olza skim 10 Kwietnia 1817 r. 28 Stycznia 1820 r., tudzież P. Antonim Matkiewiczem 30 Września 1825 r. zeznanych, przez publiczną Sądową licytacyją przedaną zostanie; zajęcie tey Kamienicy uskutečnił P. Komornik Józef Słodkowski, w dniu 3 Maja 1824 r. Protokół tego zajęcia doręczony został Starozakonnemu Peretz Abraham Goldmanowi i Wójtowi właściwemu dnia 3 Marca 1824 r., zaś w Akta hipoteki krajowej, w dniu 3 Maja 1824 Vol: 17 Pag: 235 Nro 356 wpisanyin został. Przedaż tey Kamienicy poperać będzie P. Adam Krzyżanowski P. O. D. Adwokat Sądowy w Krakowie pod L. 566 mieszkający, w imieniu Wierzycieli hipotecznych handlu futeyszego pod Firmą Piotr Stankeller, w Krakowie pod L. 372 zamieszkały; warunki tey licytacji wyrokem Sądowym, dnia 10 Maja 1825 r. zatwierdzone są następujące: Cena szacunkowa ustanawia się tey Kamienicy; w ilości Złp. 23.693 gr. 13 z wolnością zniżenia teyże o trzecią część na trzecim terminie licytacji, gdyby nikt nieofiarował Summy szacunkowej, iak wyżej ustanowionej.

- 1) Chcący licytować złoży 1/10 część Summy szacunkowej iako Vadium, które w razie niedotrzymania warunków utraci i powtórnie na jego koszt odbędzie się licytacyją.
- 2) Popieraający wolny od złożenia Vadium.
- 3) Podatki zaległe nabywca zapłaci z potrąceniem ich z Summy szacunkowej.
- 4) Widerkauffy, gdy się okażą pozostaną przy Kamienicy.
- 5) Kupujący złoży 1/4 część Summy wylicytowanej, w dziesięciu dniach po przysądzeniu w co się włącza Vadium do Depozytu Sądowego.
- 6) Koszta wywłaszczenia przedewszystkiem z summy szacunkowej do Depozytu Sądowego złożyc się mające zapłaconemi zostaną.
- 7) Resztującą zaś kwotę szacunkową nabywca według wyroku klasyfikacyjnego zapłaci wierzycielom użytecznie umieszczonym.

Wzywają się zarazem wszyscy wierzyciele hipoteczni i osoby prawo rzeczowe mający, aby pod prekluzyją na pierwszym terminie Licytacji, złożyli na audyencyi Trybunału wszystkie tytuły swych wierzytelności z wykazem mianych pretensy i ustanowieniem Adwokata.

Do takowej licytacji wyznacza się trzy termina:

Pierwszy dnia 7 Czerwca	)	
Drugi dnia 12 Lipca	(	1828 r.
Trzeci dnia 16 Sierpnia	)	

W Krakowie d. 28 Marca 1828 r.

Kalczkowski, Pisarz Tryb.

Bractwo Miłosierdzia i Banku Pobożnego.

W Bractwie Miłosierdzia i Banku Pobożnego jest Summa zł. Pol: 2202 na posagi ubogich Panien przeznaczona na procent, po pięć od sta na realnościach w Mieście lub Okręgu Krakowa zabezpieczyc się mająca do elokowania; ktoby sobie życzył wziąć na elokacyją, ma prosbę do Bractwa Miłosierdzia, i Banku Pobożnego z dołączonym wykazem realności, iuz wyrokiem Komisyyi Hipoteczney zatwierdzonym, bezdłużność funduszu na Hipotekę wystawionego udowodnić, która potem Senatowi Rządzącemu do rozrządzenia została będzie.

W Krakowie dnia 7 Marca 1828 r.

Piekarski, S. B.

Paweł Bielecki, Sekr. B. M. i B. P.